

Citiți lecția din manual: *Al Doilea Război Mondial: alianțe militare și fronturile de luptă (1939-1945), România și Al Doilea Război Mondial, Conferința de pace*, notați schița lecției pe caiete și rezolvați fișele de lucru.

Conferința de pace și organizarea lumii postbelice

1. Conferințele interaliatate

- august 1941 - a fost semnată „*Carta Atlanticului*”, prin care S.U.A. și Regatul Unit au stabilit principiile organizării lumii postbelice;
- 1 ianuarie 1942 - Declarația Națiunilor Unite: 26 de state s-au angajat să înfrângă puterile Axei;
- 1943-1945 - victoriile Aliatilor împotriva Axei i-au determinat pe „*cei trei mari*”, președintele american Franklin D. Roosevelt, liderul sovietic Iosif V. Stalin și prim-ministrul britanic Winston Churchill, să organizeze conferințe pentru organizarea lumii postbelice:

I. Conferința de la Teheran - Iran (28 noiembrie-1 decembrie 1943): s-a hotărât deschiderea unui nou front de luptă în Europa de Vest, determinarea regimului politic al țărilor eliberate și trasarea frontierelor acestora: împărțirea Germaniei în 5 state independente; rezolvarea problemei poloneze prin împingerea frontierelor spre vest, astfel încât U.R.S.S. să primească estul statului; renunțarea Finlandei la o serie de teritorii în favoarea Uniunii Sovietice.

II. Conferința de la Moscova - U.R.S.S. (9-17 octombrie 1944): întâlnire Churchill-Stalin, s-a încheiat „*acordul procentajelor*”, prin care s-a stabilit influența sovietică postbelică în Europa.

III. Conferința de la Ialta - U.R.S.S. (4-11 februarie 1945): s-a hotărât împărțirea Germaniei și a Berlinului în 4 zone de ocupație (americane, britanice, franceze și sovietice); înființarea unei Comisii Aliate de Control la Berlin, pentru administrarea și conducerea Germaniei; s-a stabilit suma totală a reparațiilor de război (20 miliarde de dolari, din care U.R.S.S. a primit 50%); intervenția U.R.S.S. în Extremul Orient, împotriva Japoniei; U.R.S.S. a anexat țările baltice (Estonia, Letonia și Lituania), nordul Prusiei Orientale (teritoriu german), teritoriul din Polonia (estul), Finlanda (provincia Petsamo), Cehoslovacia și România (Basarabia și nordul Bucovinei).

IV. Conferința de la San Francisco - S.U.A. (26 iunie 1945): fondarea O.N.U. (Organizația Națiunilor Unite) ⇒ S.U.A. s-a implicat în noua ordine mondială și a devenit o superputere.

V. Conferința de la Potsdam - Germania (17 iulie-2 august 1945): împărțirea Germaniei și a Berlinului în patru zone de ocupație; demilitarizarea și dezarmarea statului german; suprimarea forțelor armate germane și a Gestapo-ului; constituirea unui Tribunal Militar Internațional (20 noiembrie 1945-1 octombrie 1946: Procesele de la Nürnberg) pentru judecarea criminalilor de război naziști.

2. Conferința de Pace de la Paris

- al Doilea Război Mondial a lăsat în urma sa o Europă ruinată (orașe distruse, milioane de oameni fără adăpost și economii naționale nefuncționale), dominată de S.U.A. și U.R.S.S.;
- 29 iulie-15 octombrie 1946 - la Paris, s-a desfășurat Conferința de Pace (26 de state participante): s-au definit despăgubirile de război, drepturile minorităților și au fost retrasate granițele statelor din Europa (Finlanda, Germania, Polonia, Cehoslovacia, Ungaria, România și Bulgaria);
- 10 februarie 1947 - s-au semnat tratatele de pace cu România, Bulgaria, Finlanda, Ungaria și Italia;
- 1951 și 1955 - semnarea tratatelor de pace cu Japonia și Austria.

3. Urmări

- statele din Europa Centrală și de Est (1947: Polonia, Cehoslovacia, Ungaria, România, Bulgaria, Iugoslavia și Albania; 1949: Germania de Est) au intrat în sfera de influență a U.R.S.S.-ului;
- lumea s-a împărțit în două sisteme politico-economice diametral opuse: statele democratice, capitaliste, reprezentate de S.U.A., și cele comuniste, cu economii centralizate, conduse de U.R.S.S.

Pentru o mai bună înțelegere a subiectului studiat vizionați următoarele videoclipuri:

https://www.youtube.com/watch?v=b4_PCq_SMcM

<https://www.youtube.com/watch?v=NWj7vW21TIo>

Fișă de lucru: *Conferința de pace și organizarea lumii postbelice*

Citiți cu atenție textul de mai jos, apoi răspundeți cerințelor:

„Cei 3 mari, Roosevelt, Stalin și Churchill, liderii națiunilor aliate, s-au întâlnit doar de două ori în decursul celui de Al Doilea Război Mondial (...). După Conferința de la Teheran, cei 3 lideri au decis să se reîntâlnească, ceea ce a dus la Conferința de la Ialta, din februarie 1945.

Fiecare dintre cele trei superputeri a avut obiective aparte. Regatul Unit a dorit să-și mențină imperiul colonial iar Uniunea Sovietică a dorit să obțină mai mult teritoriu și să-și consolideze poziția în teritoriile cucerite. Roosevelt a sperat să obțină din partea lui Stalin conlucrarea în cadrul Organizației Națiunilor Unite (...).

Primul punct pe agenda Uniunii Sovietice a fost Polonia. (...) Stalin a subliniat faptul că unele dintre dorințele sale în privința Poloniei nu au fost negociabile: U.R.S.S. a păstrat estul Poloniei, iar aceasta a fost compensată prin extinderea graniței de vest și mutarea forțată a milioane de germani. Liderii au ratificat înțelegerile anterioare privind divizarea Germaniei: urmau să fie formate patru zone de ocupație, una pentru fiecare din cele trei națiuni dominante, plus una pentru Franța. Capitala Berlin urma să fie împărțită tot în patru sectoare, deși s-a aflat în zona sovietică de ocupație. Orașul a devenit un simbol major al Războiului Rece din cauza divizării acestuia prin ridicarea zidului Berlinului (1961), construit și menținut de guvernul est-german, sprijinit de sovietici.”

(Paul Johnson, *O istorie a lumii moderne*)

1. Identificați, pe baza textului, liderii și statele care au participat la Conferința de la Ialta.
2. Precizați, pe baza textului, cerințele lui Stalin cu privire la Polonia.
3. Descrieți, pe baza textului, prevederile Conferinței referitoare la Germania postbelică.

BIBLIOGRAFIE:

1. Ghețău, Gheorghe Florin, Ghețău, Olenca Georgiana, *Istorie: Manual pentru clasa a VII-a*, Editura Aramis, București, 2019.
2. Ochescu, Maria, *Istorie: Manual pentru clasa a VII-a*, Editura Art Klett, București, 2020.
3. Stoica, Stan, Becheru, Dragoș Sebastian, *Istorie: Manual pentru clasa a VII-a*, Editura CD Press, București, 2019.
4. Gheorghe, Maria Mariana, Săvuță, Irina Ema, Soare, Aurel Constantin, *Istorie: Manual pentru clasa a VII-a*, Editura Litera, București, 2024.
5. Loghin, Leonida, *Mari conferințe care au împărțit lumea (1939-1945)*, Editura Paul Editions, București, 2019.
6. Plohii, Serhii M., *Ialta: prețul păcii*, Editura Litera, București, 2020.
7. Neiberg, Michael, *Potsdam: sfârșitul celui de-al Doilea Război Mondial și refacerea Europei*, Editura Litera, București, 2018.
8. Lowe, Keith, *Continutul barbar. Europa și urmările celui de-al Doilea Război Mondial*, Editura Litera, București, 2019.

